

MAATSCHAPPIJ

TUSSEN GEWOONTE EN RECHT

5.1.2e

CONTEXT

- **Doel:** de app moet verspreiding van het virus zoveel mogelijk inperken zodra de coronamaatregelen worden versoepeld
- **Hoe:** traceren & thuisrapportage
- **Techniek:** wordt nog onderzocht. In Singapore wordt bijvoorbeeld al een corona-app gebruikt die werkt met **bluetooth**
- Al gebruikt in **Azië** en **Oostenrijk**, ook **Britse** en **Duitse** voorbeelden.
- **Maar:** werkt alleen als +/- 60% van de bevolking de apps gebruiken!
- **Nu:** nog in de **verkennings-** en **onderzoeksfase**

Dilemma: gezondheid
veiligheid

verandert er überhaupt werlets

Betrouwbaar

Anonimiteit

Aansprakelijkheid

Controle

Gratis

PRIVACY

Einddatum

Dwang=inleveren vrijheid

Wetgeving

Handhaving

Big Brother is watching you

Nemen van verantwoordelijkheid

OOK PRIVACYVERK:

*Twee derde van de mensen die hebben meegedaan aan een enquête van deze site wil graag een corona-app in de strijd tegen het virus, óók als er een beetje privacy ingeleverd zou moeten worden. Vooral ouderen zien een app wel zitten: **driekwart** van de 60-plussers zou zo'n app installeren als die beschikbaar komt.*

Ingevuld door 30.000 bezoeker. Bron: Algemeen Dagblad 9 april 2020.

***Driekwart** geeft privacy op en installeert direct corona-app op mobiel: 'Levens redden is belangrijker dan privacy'*

Ingevuld door 50.000 bezoekers. Bron: de Stentor, 8 april 2020.

VERGELIJKING: CORONA/DOETES

Kelsen

- Manier om menselijk gedrag te sturen door middel van dwang
- Het recht schrijft voor (1) welk gedrag moet worden vertoond en (2) welke sanctie er op staat bij overtreding
- Afwezig bij morele of sociale normen

Hart

- Primaire en secundaire regels
- Instellen van wetgeving geeft duidelijkheid: herkenningregel. **Voldoende aan voldaan?**
- Hoe explicieter secundaire regels zijn, des te meer we praten over rechtsregels.
- *De huidige coronamaatregelen, kunnen we die volgens Hart beschouwen als rechtsregels?*

Het recht bestaat uit twee lagen

BEKEKEN DOOR FULLER'S BRIL

1. Een wet moet een algemene strekking hebben
2. Burgers moeten kennis kunnen nemen van de wet
3. Wetgeving mag nooit met terugwerkende kracht gelden
4. De wet moet begrijpelijk zijn
5. De wet moet intern consistent zijn
6. Het moet mogelijk zijn voor de burger om de wet na te leven
7. De wet mag niet voortdurend veranderd worden
8. Rechtspraak moet plaatsvinden op basis van het geldende recht

Punt 4,5,6 en 7 niet aan voldaan? Punt 2 twijfelachtig?

VOOR CORONA-APPS?

- Algemeenheid op 4 dimensies:

1. *Normadressaten*: wie verplichten we om de apps te gaan gebruiken? Categoriseren naar verschillende leeftijdscategorieën?
2. *Handeling*: installeren van de app, gebruiken van de app, invullen van de app?
3. *Plaats*: in het openbaar, thuis?
4. *Tijd*: noodmaatregel met een einddatum? Voor altijd?

Hoe kunnen we tot algemeenheid van wetgeving komen als alles rondom corona juist **niet algemeen** is?

- Helpen de apps in bestrijding van het coronavirus? (**causaal verband**)
- Welke categorie kiezen we? (**over- en underinclusiveness**)
- **Onbedoelde gevolgen**

WAAKOP WETGEVING:

Functies:

1. Sturing
2. Heuristisch
3. Rechtvaardiging/kritiek
4. Coördinerend
5. Machtsbeperkend
6. Rechtszekerheid en rechtsgelijkheid

Maar zijn er **redenen** om **exclusionary reasons in de wind te slaan**? Bijvoorbeeld: hoe zit het met mijn privacy of helpt de app echt wel tegen bestrijding van het coronavirus?

WEL ZOVER REIKEN?

Mill

- Schadebeginsel: alleen ingrijpen waar individuen elkaar werkelijk schade toedoen
- Hoe weten we dat jij mevrouw X schade toedoet, door je bluetooth functie op de corona-app niet aan te zetten waardoor mevrouw X in jouw buurt is gekomen en een coronabesmetting heeft opgelopen?

Devlin

- Aantasting gedeelde publieke moraal
- Coronamaatregelen als bewaken van het moraal?

Corona wetgeving maakt een inbreuk op de privésfeer van de burgers. Welke handelingen mogen wel en welke handelingen mogen niet strafbaar worden gesteld?

STELLING

REGELES. DE 1,5 MIETER MAATSCHAPPIJ

1/2

Stelling

“De tijdelijke coronamaatregelen zullen in de toekomst gewoonte worden en uiteindelijk worden bestempeld als sociale regels”

- **Ehrlich:** recht is datgene wat mensen als recht beschouwen en zien als standaarden voor hun handelen (levend recht). Gewoonten, zeden, en morele normen zijn veel belangrijker dan rechtsregels.
- **Austin:** rechtsregels zijn bevelen, uitgevaardigd door een superieur en gericht aan een ondergeschikte. Sociale regels is geen officieel geldend recht, slechts een positieve moraal.

REGELS: DE 1,5 METER MAATSCHAAP IS

2/2

Waarom danken regels in het algemeen hun bindende kracht?

- **Fuller:** afstemming van gedrag
- Gaan we anderen erop aanspreken of bekritisieren als zij zich niet aan de gestelde eisen houden? Komt er een zekere mate van verantwoordelijkheidsgevoel? *Behoren* wij ons aan de nieuwe normen te houden? Passen wij ons gedrag aan?
- Wanneer krijgt gewoonte betekenis?
 - **Searle:** van X telt als Y in context C
 - "1,5 meter (X) telt als gepaste maatregel (Y) in de strijd tegen het coronavirus (C)"
 - Naar: als aan voorwaarden A en B is voldaan, *dan* geldt dat 'X telt als Y in context C'
 - "Als winkelkarretjes worden gedesinfecteerd (A) en het supermarktpersoneel het aantal personen in de supermarkt telt (B), *dan* geldt dat X (...)"
 - Het recht bepaalt zelf de voorwaarden waaronder het recht als recht geldt...Hier wil Austin juist vanaf!

EINDE

